

Sayı : E-69602026-610-00096304225 / 92340466
Konu : Soru Önergesi (7/10480)

29.05.2024

7/10480
GK 116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.03.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1399635 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Deniz YÜCEL tarafından verilen 7/10480 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 5D663BFE-834D-4416-9795-C3F16DAB7983

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Eskişehir Yolu 9.Km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312-449-13-68 Faks No: 0312-449-13-41

e-Posta: m.safak4@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

MELTEM ŞAFAK

Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

Telefon No: 0312-449-13-68

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Deniz YÜCEL'e Ait 7/10480 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) 25.02.2020 tarihli ve 31050 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2149 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile yürürlüğe konulan "Elektronik Sigara ve Benzeri Cihazlar ile Bazı Tütün Mamulleri ve Tütün Mamulünü Taklit Eder Tarzda Kullanılan Mamullerin İthaline İlişkin Karar" uyarınca, nikotin içersin ya da içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonlarının ithali yasaklanmış olup, ithali yasaklanan söz konusu eşyanın, yolcu beraberinde girişine ve transitine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlığımız yetkili kılınmıştır.

Mezkur Karar'ın verdiği yetkiye istinaden, elektronik sigara ve benzeri eşyanın yolcu beraberinde ülkemize girişine ve transitine ilişkin işlemler Bakanlığımızca yayımlanan 2020/7 sayılı Genelge'de düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 18 yaş üzeri yolcu beraberinde halihazırda kullanmakta olduğu bir adet elektronik cihaz, 200 adete kadar ısıtılan tütün mamulü veya toplamda 30 ml'yi aşmamak üzere kartuş ya da solüsyon veya 10 adete kadar tek kullanımlık elektronik sigara ile sınırlandırılmıştır. Transit yolcular (havayolu ile transit geçecek yolcular hariç) için de aynı sınırlama uygulaması geçerlidir.

Yolcu beraberinde yukarıda belirtilen miktarı aşan eşya bulunması halinde, söz konusu eşya yolcunun yurtdışına çıkışında teslim edilmek üzere, yolcu beraberisi eşya ambarına alınmakta ve süresi içerisinde sahibince teslim alınmaması halinde, eşya gümrük idaresince imha edilmektedir.

Buna ilaveten, "Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı- Gümrük İşlemleri" başlıklı 2022/9 sayılı Genelge'nin IV. bölümünün 10'uncu maddesi gereğince, nikotin içersin ya da içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz aksam, yedek parça ve solüsyonlarının posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla ithali mümkün değildir.

Öte yandan, muhtelif eşyanın yolcu beraberisi muafiyet fazlası olarak ya da zula yöntemiyle yasa dışı şekilde ülkeye sokulma teşebbüslerine sıklıkla rastlanmaktadır. Bu kapsamda, her türlü kaçakçılık faaliyetine yönelik önleme, izleme ve araştırma yapmak ve gerekli tedbirleri almakla görevli Bakanlığımızca gerekli çalışmalar titizlikle yürütülmektedir.

İthali 24.02.2020 tarihli 2149 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile yasaklanmış olan elektronik sigara ürünlerine ilişkin Bakanlığımızca yapılan risk analizi çalışmaları, alınan ihbarlar ve kontroller kapsamında, gümrük kapılarında ve ülke içerisinde rutin, müştereken ve operasyonel denetimler gerçekleştirilmektedir.

Nitekim, 2023 yılında Gümrük Muhafaza ekiplerince tütün ve tütün mamulleri eşya türünde 2.022 farklı olayda toplam 1.016.785.783 TL değerinde yakalama gerçekleştirilmiş olup, bunların içerisinde 1071 farklı olayda ele geçirilen toplam 646.019.748 TL değerindeki yakalama, elektronik sigara ürünlerine ait bulunmaktadır.

07.11.1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun kapsamında, elektronik sigaranın telefon, televizyon ve internet gibi elektronik

ortamlarla satılması ve satış amacıyla kargo yoluyla taşınması yasaklanmıştır. Ayrıca, 03.01.2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun kapsamında tütün mamullerinin satışını elektronik ticaret yoluyla yapmak üzere satış sistemi kuran veya faaliyette bulunanlara Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 20 bin TL'den 100 bin TL'ye kadar idarî para cezası uygulanabilmekte ve 04.05.2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre ilgili siteye erişimin engellenmesine karar verilebilmektedir.

Diğer taraftan, 23.10.2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 9'uncu maddesiyle elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların pazar yerlerinde karşılaşılabileceği hukuka aykırı içeriklere ilişkin daha aktif rol üstlenmesi sağlanmıştır. İlgili hüküm kapsamında, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının hukuka aykırı içerikten haberdar olması halinde, bu içeriği gecikmeksizin yayımdan kaldırarak hukuka aykırı hususu ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirme yükümlülüğü bulunmakta olup, söz konusu hüküm 01.01.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, ilgili hükme aykırı hareket edilmesi halinde elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarına her bir aykırılık için 15.846 TL'den 158.460 TL'ye kadar idari para cezası verilmektedir.

Bakanlığımız nezdinde elektronik sigara satışlarıyla ilgili olarak 2023 yılı içerisinde, ticari reklam ve ilanlar kapsamında 2, mesafeli sözleşmeler kapsamında 1 olmak üzere toplam 3 denetim yapılmıştır.

Bu kapsamda, bir sosyal medya mecrası üzerinden gerçekleştirilen mevzuata aykırı elektronik sigara reklamları ile ilgili olarak reklam veren firmaya 155.712 TL idari para cezası ve anılan reklamları durdurma cezası, bir internet sitesi üzerinden elektronik sigara tanıtımı gerçekleştiren bir reklam hakkında ise ilgili firmaya anılan reklamları durdurma ve internet sitesine erişimin engellenmesi yaptırımları uygulanmıştır.

Diğer taraftan, elektronik sigara ürünlerinin satışını yapan iki internet sitesi üzerinden dolandırıcılık yapıldığı iddiasını içeren bir tüketici başvurusuna istinaden, Bakanlığımızca gerçekleştirilen inceleme ve denetim faaliyeti sonucunda; bir tüketici işleminin gerçekleşmediği, bununla birlikte söz konusu internet siteleri ile 9 internet sitesinde daha aynı kategoride ürünlerin satıldığı tespit edilmiştir. Tespit edilen internet sitelerinde elektronik sigara ürünlerinin satışı ile ilgili gerekli idari ve adli işlemlerin gerçekleştirilmesi için ilgili internet siteleri bilgileri Tarım ve Orman Bakanlığına da bildirilmiştir.

Bununla birlikte, zaman zaman elektronik sigara ürünlerinin satış ve tanıtımını gerçekleştirmek üzere kurulmuş muhtelif internet siteleri Bakanlığımızca tespit edilmekte; ancak yapılan araştırmalarda anılan sitelerin alan adının yurt dışından satın alınması, domain sahibi bilgisinin gizlenmesi ve sitelerde sipariş hattı bilgisine yer verilmemesi sebepleriyle satış ve tanıtımların muhatabı olan gerçek ya da tüzel kişilerin Bakanlığımızca tespiti mümkün olamamaktadır.

Ayrıca, 2022 yılında yer sağlayıcı veya aracı hizmet sağlayıcı konumunda olan e-ticaret platformları ile yapılan toplantılarda; elektronik sigara ürünlerinin ithalatı ile her türlü satış ve tanıtımının mevzuat gereği yasak olduğu dile getirilmiş, anılan platformlardan mezkûr duruma ilişkin gerekli düzenleme ve kısıtlamaların yapılması istenmiştir. Bu itibarla, e-pazar yerlerinin yazılım altyapısında gerekli teknik düzenlemeler yapılarak elektronik sigara ürünleri ile sair tütün ürünlerinin satışa sunulması hem kategori-sektör olarak hem de ilan başlığı, ürün bilgisi, ürün görseli gibi unsurlar yönünden süzgeçten geçirilip filtre uygulanarak engellenmektedir.

Bağımlılık ile mücadele çalışmalarının kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde yürütülebilmesi için 2019/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Bağımlılık ile Mücadele Yüksek

Kurulu (BMYK) oluşturulmuş olup BMYK tarafından yürütölen tütün ve tütün mamulleri bağımlılığı ile mücadele çalışmalarının izlenmesi, değeriendirilmesi ve raporlanması sürecinin koordineli, düzenli ve güçlü biçimde yürütölmesi amacıyla, ölkemizde tütün ürünlerinin kullanımının azaltılmasına yönelik inisiyatif ve faaliyetlerin yer aldığı Tütün Kontrolü Strateji Belgesi ve Eylem Planı uygulanmaktadır. Söz konusu eylem planında yer alan elektronik sigara gibi ölkemizde ruhsatlandırılmamış tüm tütün ürünü ve taklit eder tarzdaki ürünlerin öлкеye girişı, satışı ve kullanımının önlenmesine yönelik eylem maddesine, Bakanlığımızca aktif olarak katkı sağlanmaktadır.